

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 1179

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. II. Pars I. Wien 1799.

335

I O I C O D I C E S H

336

relictus a M. Thoma Haselbachio
hoc rubro est: *Incipiunt addicione-*
nes super postilla biblie Magistri
Nicolai de lyra edite a R. patre
Magistro paulo Episcopo Burgen-
si in sacra pagina professore quas
venerabili viro Alfonso legum do-
dori Decano Compostellan. filio
suo ex legitimo matrimonio suscep-
pto direxit premittens ei prologum
sub hac forma. Tres filios habuit
Salomon Levi Hebraeus Hispanus,
quibuscum christianam fidem
amplexus a. 1390. dictus est *Pau-*
lus. Serio Hominem egisse, argu-
mento sunt munia gesta Episcopi
Burgenensis et Archicancellarii Ca-
stellae et Legionis, et magis O-
pera scripta Scrutinium Scriptu-
rarum et Additiones nostrae &c.
quas a. 1429. absolvit. Adi de
eo Autores, quos excitat *Fabri-*
cius Bibl. med. Lat. L. XV. v.
Paulus. Init *Prologus* noster legi
dignissimus: *Quid tibi vis ut vi-*
uens donem dilectissime fili &c.
Laudat in eo *Lirani Postillas*,
addens: *quia tamen nullum opus*
humanum adeo perfectum est, quin
ei superaddi aliquid possit — ex-
pedire putavi aliquibus in locis ali-
quid additare, in illis permaxime,
vbi sanctorum doctrinas aliquatenus
pretermissas conspexi. Meminit
grato animo defuneti Regis Hen-
rici III. quem Curricum non tan-
tum Codex noster, sed etiam E-
dita mendose compellant. Extant
enim *Additiones Pauli* in Bibliis
glossatis, puta *Lugd. 1545. f. ip-*
ps Lirani Postillis per partes sub-
iectae, neque eae solum, sed *Re-*
plicae etiam *Mathiae Doring* seu

Thuringii O. M. ejusdem Sec.
Scriptoris, in quibus *Burgensis*
Opus impotenter *Postillae Corru-*
ptorium, suum vero *Correctorium*
Corruptorii adpellat, rogatque,
ut si dixerit *Burgensem delirare*,
non recipiatur, ut blasphemia, sed
ad literam, quod delirat, quia cum
lyra non concordat. Duo jocularem
Hominis bilem movisse credas,
cum quod *Paulus* ausus est *Lira-*
num Instituti Franciscani Soda-
lem tangere, tum quod *Thomae*
Aquinati multum innititur. Atqui
ille e *Thomae* lectione de Verita-
te Religionis christiana convictus
fuit. Verum haec obiter. Codex
noster, qui omnes *Pauli Additio-*
nes, earumque *Παρεγγάλη* comple-
tetur, fol. 250. p. 2. post *Psalte-*
rium hanc notam miniatam exhibet:
Basilee in Concilio Generali
ultima decembris. 1435. Multum
desudasse in hoc Conventu Libra-
rios, atque hoc beneficio *Codices*
magno numero in diversas *Euro-*
pae partes ablatos fuisse, variis
exemplis doceri possit.

CCXXV.

Codex membraneus lat. Sec. E. &
XIV. Folior. 246. quae tamen
altera pagina intacta sunt, f. max.
magni olim *Eugenii Sabaudici*,
exhibit splendidissimum in S. Biblia
Opus, cuius haec est ratio. Prae-
missa Dei sedentis, gremioque
Globum terraqueum, quem circi-
no metitur, tenentis iconē a qua-
tuor angelis circumdata succedunt
Picturae orbiculatae Pentateu-
chum, *LL. Josue*, *Judicum*,
Ruth,

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 1179

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. II. Pars I. Wien 1799.

337

HERMENEUTICI.

338

*Ruth, Regum, Job, Daniel, Tobiae, Judith, Esther, Machabaeorum et Apocalypses illustrantes, ita, ut quaevis pagina quadrifariam in longum secta columna angustiore 1. Expositionem, latiore 2. Picturas quatuor, rursum angustiore 3. Expositionem, et latiore 4. Picturas quatuor contineat. Duae porro Picturae semper ad idem pertinent; prior enim historica est, allegorica altera, omnes pro aevi gusto fundo aureo nitidissimo coloribus superinductis. Atque, ut res in exemplo magis pateat, Pag. 1. Pictura prima Deum sicut sinistra Globum terraquenum adpendentem, uno ejus Hemisphaerio candido, altero atro. Addita Expositio: *Hic diuidit dominus diem a nocte, i. lucem a tenebris.* Pictura altera illi subjecta representat hinc Ecclesiam Angelo familiariter utentem, illinc Impios se suaviantes, quos malus Daemon complectitur. Ait Expositio: *Claritas diei significat claritatem angelorum et sancte ecclesie. Nox significat tenebras mundi. cupiditatem. luxuriam. inuidiam. superbiem et alia peccata.* Atque ita de ceteris paginis, quas omnes margo auro coloribusque illustris in quadrum oblongum cingit. In ora supera paginarum adscriptus est Liber Biblicus, initia et fines singulorum in margine extero. Singulare illud habet *Job*, quod ultima ejus pag. quae est 162. non tantum pictus exhibeat *Gregorius M. columba* scribentis humero insidente, sed facti hujus narratio una cum exhortatione ejus-*

Denis Codd. Theol. V. II. P. I.

dem Patris utramque Expositionis columnam impleat, et loco 6. posteriorum picturarum charactere aureo quadrato *Job* texatur elogium, quod incipit: *Ecce Finis Istius Libri Job, Qui Nobis Omnibus Est Exemplar Pacientie &c. Gregorium ob sua Moralia in Job huc adlitum reor. Expositio raro tam verbosa est, ut quadrum infra egrediatur, si Apocalypsin demas, in qua frequenter id accedit. Finit illa: et sibi bonum non attribuunt sed gratie saluatoris.* Aderat eodem loco marginis externi Inscriptio quaedam lineis caerulis et rubris pulcre alternantibus, sed illam, nescio quis, homuncio derasit, unde neque Expositionis Compilatorem, nec *Egyptiacum* sumtuosi et regii hujus Operis edicere integrum est, in quo si figurarum inconcinnitas risum quandoque moveat, facile ignorat Spectator, qui suis quaeque temporibus pensitat. Cf. Cod. seq.

CCXXVI.

Codex membraneus gall. Sec. C. 1001 XIV. Folior. geminorum 66. f. maj. singularis et splendidissimi operis, quem pictum potius, quam scriptum dicas; Textus enim non nisi angustum cuiusvis paginae utrinque latus occupat, cetera Picturis tenentur, et ita quidem, ut semper binorum foliorum paginae, qua connivent, depictae sint, qua divergunt, purae relictae. *Biblia historicoollegorica iconologica* compellare placet Librum nullam certum *πηγαφην* praferentem,

Y maxi-